

ЩЕ ОДИН КРОК

В червні 1961 р. ЦК КПРС і Рада Міністрів СРСР прийняли постанову «Про заходи поліпшення підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів». Це свідчить про виключне піклування партії і уряду про розвиток науки і техніки в нашій країні.

Постанова містить в собі ряд конкретних положень, які мають велике значення для поліпшення системи і порядку підготовки наукових працівників. Викладачі вузів — кандидати наук переводитимуться в наукові співробітники і цим самим звільнятимуться від педагогічної діяльності на 1,5—2 роки. Внаслідок цього кандидати наук, які успішно працюють над докторськими дисертаціями, матимуть змогу підготувати їх і захистити в найкоротший строк.

28 листопада Вчена рада нашого університету прийняла рішення перевести трьох кандидатів наук, доцентів: Д. М. Шербакова (кафедра історії КПРС), В. С. Алексєєва-Попова (кафедра загальної історії) та І. І. Штерна (кафедра політекономії) на посаду старших наукових співробітників строком на 1—1,5 року. Вчена рада виходила з того, що на протязі ряду років ці товариші продуктивно працюють над докторськими дисертаціями і опублікували багато робіт, які визнані науковою громадськістю.

Знання і науковий багаж цих викладачів відповідають високому рівню доктора наук, і немає сумніву в тому, що незабаром вони поповнять ряди наших докторів наук. А це буде ще одним кроком по шляху перетворення нашого викладацького складу з доцентського в професорський.

В. І. СКРИЛЬОВА.

ЧИТАЙТЕ В НАШОМУ НОМЕРІ:

ПЕРШІ ВІСТІ З СЕСІЇ — стор. 1.
ТАК ДРУЖАТЬ КОЛЕКТИВИ — стор. 1.
ВЕЛИКА РОЗМОВА НА ТЕМУ: «ЧИМ «ХВОРИЄ» УНІВЕРСИТЕТ-

СЬКИЙ СПОРТ?» — стор. 2—3.
ГОВОРЯТЬ ЛІНГВІСТИ УНІВЕРСИТЕТУ — стор. 4.
ЛИСТИ НАШИХ ЧИТАЧІВ — стор. 4.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВОЇ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 37 (696).

П'ятниця, 15 грудня 1961 року.

Ціна 2 коп.

Про університету

Сесія прийшла на фізичний факультет. Першими вступили в бій ветерани — п'ятикурсники. Зараз вони складають свій перший залік в зимовій сесії. Перші вже готуються, інші чекають на свою чергу.

Поки що настроїв в них непоганий. Подивимось, які будуть результати.

Фото В. Соломонова.

ІДЕ ПІДГОТОВКА

До початку зимової сесії залишилися лічені дні. Тепер, як ніколи, необхідно особливо серйозно ставити питання про підготовку до неї. Найбільше хвилюються першокурсники.

Для нас це буде перше університетське «бойове хрещення». Студенти Л. Зінченко, Т. Іванченко,

І. Новицький, В. Матковський та інші з перших днів взяли участь в справжньому за навчання. Вони правильно розподіляють свій час, вміють працювати самостійно, їх часто можна зустріти в наших кабінетах.

На жаль, ми не можемо використовувати кабінет історії стародавнього світу. В кабінеті навчаються вечірники, а ми не маємо змоги працювати з картами, готуватись колективно.

Г. ЛОГВИНОВСЬКИЙ,
студ. I курсу істфаку.

Важлива справа—практика

Підготовка молодих спеціалістів — одне з найважливіших завдань університету. У формуванні майбутніх спеціалістів велика роль належить виробничій практиці студентів на підприємствах, в науково-дослідних інститутах.

Нещодавно на фізичному факультеті на засіданні кафедр були заслухані звіти студентів про виробничу практику. Частина студентів проходила практику на великих заводах, де вони мали змогу близько познайомитися з цехами та лабораторіями. Інші — в науково-дослідних інститутах. Студенти-фізики провели цілий ряд досліджень, написали цікаві праці за матеріалами практики. Керівники практики особливо добре відзиваються про роботу студентів Зотова, Макардєя, Шпаковської, Коваленко.

На жаль, студенти Синицька та Шищенко несерйозно поставились до завдань практики. Внаслідок цього Синицька залишилась без оцінки, а Шищенко одержала «задовільно».

Практика показала, що університетська підготовка цілком достатня для виконання основних робіт, які ведуться в лабораторіях заводів і науково-дослідних інститутів. На закінчення хочеться вказати на ряд недоліків у процесі проходження практики.

Для нормального проходження практики необхідно заздалегідь домовлятися з дирекцією відповідних підприємств. Інакше послаблюється інтерес підприємства до практикантів, студенти погано забезпечуються житлом. А це важливо, тому що незабаром строки практики будуть збільшені. Крім того, результати практики підвищуються, коли факультет, посылаючи групу студентів на одне або сусідні підприємства, призначає керівника з числа викладачів. Слід подумати також про використання для виробничої практики місцевих баз (наприклад, нашої обсерваторії для астрофізиків).

Чим раніше ми розпочнемо підготовку до тривалої виробничої практики, тим більш можливостей для її успішного проходження.

Доц. А. ГУМЕНЮК.

Перші заліки

До заліків і іспитів ми готувалися заздалегідь. Збиралися разом, розв'язували важкі приклади, розбирали формули. За цей час в нас був коллоквиум з фізики. Добре написала наша група контрольну з матаналізу. Активно виступали на семінарах з історії КПРС.

І ось нарешті почалися заліки. Багато студентів одержали заліки з історії КПРС.

Це — В. Балан, Б. Журавська, Р. Осипова, Ж. Журавльова, Л. Крисько.

Щоб скласти залік з фіз-практикуму, треба було виконати 14 робіт. Одними із перших виконали їх В. Клімков, Н. Анастасьєва та ін. Попереду ще багато заліків та іспитів. Але перші кроки зроблено.

А. ВИШНЕВСЬКА,
ст. 2 курсу фізфаку.

ПРОТИ СПЕКУЛЯЦІЇ

У неділю, 19 листопада, дружинники хімфаку взяли участь в особливому рейді по боротьбі із спекуляцією на промтоварних ринках м. Одеси. До складу групи входили також викладачі та працівники кафедр. Керував групою асистент кафедри полімерів Ю. Анісімов.

О 7 годині ранку всі зібрались в міському управлінні міліції, а о 9 годині вже роз'їхались. Дружинники були розподілені по 2 чоловіки і прикріплені до певних оперативних дільниць. Вони затримали 15 спекулянтів. Всі дружинники працювали добросовісно; особливо відзначились: Г. Данцов, В. Колесников, В. Галичанський.

Н. КУЛЯ.

ДВІ ЗУСТРІЧІ

Студенти геофаку вже цілий рік дружать з колективом судна «Лесозаводск», а дружба математиків і колективу теплоходу «Грузія» лише зароджується.

4 грудня в Палаці студентів відбувся вечір студентів мехмату, на якому були присутні моряки з «Грузії» і кубинські друзі, які приїхали на судні до Радянського Союзу. Вечір пройшов цікаво і весело.

Про життя екіпажу судна, про далекі рейси на Кубу та в інші країни, про зустрічі за кордоном розповіли студентам гості. А 9 грудня вже студенти були гостями на теплоході.

Нашій дружбі рік

СУДНО ще народжувалося, а ми уже з нетерпінням чекали його в Одесі. За ініціативою А. Дорощєвої та В. Скуби ми вирішили взяти шефство над судном «Лесозаводск», яке було збудоване минулого року на Гоанській верфі в Польщі. Не встигло судно пришвартуватися в Одеському порті, як ми прийшли на нього, оглянули його зверху до низу, познайомилися з командою. Моряки зустріли нас привітно, з радістю погодились бути нашими підшефними.

Після рейсу «Лесозаводска» на Кубу в Палаці культури моряків відбувся вечір зустрічі моряків з шефами. Потім знову далекі рейси Одеса — Сант-Яго-де-Куба, Хайфан — Сінгапур — Одеса. І ось минув вже рік нашої дружби. Ми можемо пишатись підшефним судном. Воно завоювало перше місце в соціалістичному змаганні, одержавши вимпел Ради Міністрів СРСР. 21 член команди носить звання ударника комуністичної праці.

На початку цього місяця нас запросили на судно, де в урочистій обстановці команді було передано вимпел. Ми раділи разом із своїми друзями. Студентка С. Гляшенко від імені шефів поздоровила моряків з перемогою і побажала їм ще більших успіхів у праці. На прощання, після концерту вони подарували нам альбом із фотографіями Сінгапура. А на слідуючий день моряки прийшли до нас в гості. Вони розповіли нам про далекі країни, про свої враження, цікаві зустрічі; подарували нам фотографії, зроблені в Індонезії, у В'єтнамі, на Кубі.

І ми, і наші підшефні дуже задоволені нашою дружбою, вона нам приносить багато користі.

О. ПОМАНСЬКА,
студентка III курсу геофаку.

Про НДР німецькою мовою

Трохи незвичайно було нещодавно у Великій хімічній аудиторії. Тут демонструвалися діaposитиви з видами Німецької Демократичної республіки, і коментарії велись німецькою мовою. Більше години слухали студенти і викладачі цікаву лекцію В. Г. Соломонова, викладача кафедри іноземних мов. Це вже третя лекція, яку прочитано за програмою студентського клубу іноземних мов. Раніше

члени клубу прослухали 2 лекції: завідуючого кафедрою іноземних мов В. Г. Шатуха «Шотландські враження» (англійською мовою) та ст. викладача Т. Г. Менде «Архітектура Парижа» (французькою мовою).

На найближчий час кафедрою заплановано ряд цікавих лекцій іноземними мовами.

НАШ КОР.

Спорт! Скільки ми писали про тебе! (звичайно, маємо на увазі наш, університетський, спорт). І хто тільки не писав: і спеціалісти, і «оглядачі», і спортсмени, і болільники! І писали головним чином про добрі справи: про успіхи команд, про спортсменів-відмінників тощо.

Але все частіше можна чути в університеті три-чотири голоси: «Чимось хворіє наша спортивна робота».

Друзі! Прислухаємось разом до цих голосів...

НЕ ЗБИРАТИ А ВИХОВУВАТИ СПОРТСМЕНІВ!

Всебічний, гармонійний розвиток людини — одне із головних завдань комуністичного виховання.

Герої наших днів — люди, сильні духом і тілом, здатні подолати будь-які труднощі, які зустрічаються на шляху всепереможного руху людства до комунізму. Піонери космічних польотів, члени бригад комуністичної праці — це люди великої моральної і фізичної сили.

Витрати держави на розвиток фізкультури і спорту зростають з кожним днем. Асигнування на фізичну культуру та охорону здоров'я в 1962 р. порівняно з 1961 роком зростають на 240 мільйонів карбованців.

Великі можливості для фізичного виховання студентів є і у нас в ОДУ. В університеті є необхідна матеріальна база; з молоддю працюють такі досвідчені викладачі, як К. А. Полонець, Б. Я. Калиник, А. І. Шустер, І. Д. Капустін та ін. У нас охоплено двадцятьма видами спорту сотні студентів, навчається відомі майстри спорту та першорозрядники.

Багато кращих спортсменів різних факультетів захищали честь нашого колективу на міських, республіканських та всесоюзних змаганнях. Спортивні успіхи наших студентів радують весь колектив. Але ми не можемо твердити, що всі можливості для розвитку фізкультури і спорту у нас вичерпані. Ні!

Спорт ще не став всеохоплюючим, масовим явищем. Спортсменами займаються в основному ті, хто займався ним до вступу в університет. І лише небагатьом пощастило «знайти своє спортивне покликання» уже в університеті. Справедливі зауваження деяких студентів про те, що у нас

спортсменів збирають, а не виховують. Вихованням спортсменів у нас займаються недостатньо. Уже той факт, що протягом минулих 3 років було підготовлено всього 4 майстри спорту (за 1961 р. — один), говорить сам за себе.

В період набору абітурієнтів викладачі кафедри фізвиховання занадто багато уваги приділяють спортивним «зіркам». Лише цього року вступили до університету 2 майстри спорту і 29 спортсменів I розряду. Це, звичайно, добре. Але чи можна задовольнитись лише тим, що ми одержуємо внаслідок прийому нових студентів? Кафедра фізвиховання, спортклуб, комсомольські організації повинні боротись за ріст в університеті спортсменів-першорозрядників, майстрів спорту.

Комітет комсомолу, факультетські бюро ЛКСМУ мало цікавляться питаннями фізвиховання. Саме з їх вини у нас так погано «прививається» виробнича гімнастика. Дуже погано використовується й водна станція; багато студентів навіть не знають, що університет має свою водну станцію і човни, придатні для занять веслярством.

Кафедра фізвиховання повинна посилити відповідальність викладачів за розвиток фізичної культури та спорту. Хіба не хвилює колектив кафедри те, що у викладачів Т. М. Гутваха, П. М. Пилипенка та ін., не все гаразд з підготовкою спортсменів-першорозрядників?

Питання фізичного виховання студентів необхідно ставити дуже серйозно і кафедрі фізвиховання, і нашим громадським організаціям.

М. ЯКУПОВ,
член парткому університету.

НЕОБХІДНІ РАДИКАЛЬНІ ЗАХОДИ

ПРИГАДУЮ нещодавно календарну гру з баскетбола між фізиками і математиками. На лавочках — 15-17 глядачів, яких я б не назвав болільниками; за 5 хвилин до кінця зустрічі, одержавши 5 штрафних, майданчик залишає «центровий» гравець команди фізфаку, і його навіть немає ким замінити — команда грає вчотириох. Тим часом суддя бігає і хвилюється: не з'явилась слідуюча пара команд...

А 10 років тому на міжфакультетських змаганнях наш спортзал не міг вмістити всіх болільників. Баскетболісти ОДУ грали на першій виступі міста в 2 групах: в 1 групі виступали 4 чоловічі і 2 жіночі наші команди, а в 2 групі — 2 чоловічі і 1 жіноча. Тепер навіть важко уявити, що робили б наші тренери, коли б їм потрібно було виставити по 3-4 команди...

Одне ясно: дуже мало наших спортсменів беруть участь у змаганнях. А чим втрачається головне у спорті — масовість. Чому, на-

приклад, у групах спеціалізації ніякі змагання не проводяться? Мабуть, було б раціонально в міжфакультетських іграх з баскетбола та волейбола вести залік по 2 чоловічих та 2 жіночих командах.

В організації змагань і пропаганді спорту більшу роль повинна відігравати громадськість університету. А в нашому спортклубі немає справжнього спортивного активу. Та й сам спортклуб ще досі не вияснив своїх взаємовідносин з кафедрою фізвиховання і фактично ні за що не відповідає. Мені здається, «сфери впливу» слід розподілити так: спортклуб організовує всі міжфакультетські змагання, а за участь в міських, республіканських і т. д. змаганнях відповідає кафедра.

Немає у нас і постійно діючих секцій (активу), які допомагали б тренерам і викладачам фізкультури вирішувати організаційні питання, пропагувати спорт. Приємний виняток становить лише секція туризму, яка працює на громадських началах.

Погані справи у нас з «інформацією» про наступні змагання, із суддями по різних видах спорту.

На міських змаганнях не побачиш суддю — студента ОДУ, а на «внутрішніх» іграх, наприклад, з баскетбола, свисток дають першому-ліпшому, зовсім не підготовленим людям.

Про «нешастя» нашого спорту говорять давно: і в кулуарах, і в спортзалі, і на зборах. Необхідно вживати радикальних заходів!

Я. В. ЗАХАРЖЕВСЬКИЙ,
асистент кафедри фізгеографії.

НОВА ЧКІВ ЗАБУЛИ

ЗБІРНА університету з баскетбола — чемпіон України серед студентів, волейболістки ОДУ — чемпіони, призери тощо. Оплески, прийоми, панегірики... Деякі з наших «зірок» одразу ж забувають і про навчання, пропускають семінари, не ходять на неділячки, на товаришіві і на комсомольське бюро не звертають ніякої уваги. Тренера ж не цікавить, як вони вчаться: він мріє уже про нових майстрів. Але це ще півбіді.

Біда в тому, що захопившись одиницями, наші тренери забули про масовість спорту. З таких популярних видів спорту, як баскетбол і волейбол, робота з новачками майже не проводиться. Дівчатановачки тренуються 3 рази на тиждень (а у нас — 8 факультетів), часто без тренера, бувають зриви занять. З чоловіками-новачками взагалі ніхто не працює. Важко записатись у секцію фехтування і в деякі інші.

Про все це говорили і делегати XVI комсомольської конференції. Ми чекали на виступ О. І. Козирева, завідуючого кафедрою фізвиховання, проте він визнав за краще під час перерви залишити конференцію.

В. АНТОНОВИЧ,
секретар бюро ЛКСМУ хімфаку.

У ТІСНОТІ...

В СПОРТИВНІЙ роботі у нас в університеті є багато недоліків, багато недоробок з боку кафедри фізвиховання. Але є речі, які залежать не тільки від кафедри.

Взяти хоча б такий факт. В університеті охоплено фізкультурою і спортом біля 2000 чоловік, працюють 20 різних секцій. Пропускна

спроможність спортзалу (по вул. Ласточкина, 28) невелика, хоч він і працює з 7 год. до 24 год. Крім цього, університет орендує 4 спортзали. Але, незважаючи на це, примішень для тренування, проведення змагань, індивідуальної роботи не вистачає. Спортзал переповнений не тільки під час тренувань, але й на академічних заняттях, коли потрібно вклястися всім курсам усіх факультетів в 3-4 «пари» лекційних занять на протязі тижня.

Минулого року до нас було приєднано біля 200 студентів філологічного факультету педінституту і 700 студентів інституту іноземних мов (які, до речі, мали свій спортзал, але після приєднання він був переобладнаний в аудиторію).

Таким чином, прийшли ще 900

студентів, а кількість залів не збільшилась. Навпаки, в цьому році вирішили чомусь використати приміщення спортивного залу в головному корпусі під конференц-зал, а спортзал перевели на 1 поверх. В результаті площа для спортивних занять скоротилась з 180 кв. метрів до 100, і це ще більше погіршило умови спортивної роботи.

Скупчення студентів на заняттях неможливе. Порушуються санітарні правила, і студенти йдуть через весь зал у верхньому одязі та взутті, бо роздягальні там не існує.

Необхідно терміново подбати про розширення площі спортзалів!

І. Д. КАПУСТІН,
ст. викладач кафедри
фізвиховання.

Є ПИТАННЯ

Кореспондент «ЗНК» звернувся до секретаря спортклубу ОДУ М. Явного з проханням дати коротке інтерв'ю.

Перше, що відзначив М. Явний, це заборгованість факультетів, на яких студенти — члени ДСТ «Буревісник» — не сплатили членські внески. Ось розміри заборгованостей:

факультет іноземних мов —	71 крб. 20 коп.
фізичний факультет —	60 крб. 70 коп.
філологічний факультет —	48 крб. 20 коп.
біологічний факультет —	41 крб. 70 коп.

Звичайно, в цьому винна спортивна громадськість цих факультетів, адже змогли ж своєчасно здати внески історики і хіміки.

Іноді можна почути нарікання студентів: «А навіщо платити? Все одно деякі члени ДСТ «Буревісник» ніяким спортом не займаються». І постає питання: що ж це за член спортивного товариства, коли він не займається спортом? А в нас ще таких людей багато, і спортклуб в першу чергу винен, що люди з членськими квитками «Буревісника» не знають шляху до спортзалу.

Л. ІВАНОВ.

ЇХ БУЛО П'ЯТЕРО

Від редакції: Наш кореспондент одержав завдання: написати про тренування тенісистів університету (мова йшла про великий теніс).

Але він так і не зміг дізнатись в спортзалі, коли тренуються тенісисти ОДУ, і замість цього, побував на тренуванні прихильників «маленького», настільного, теніса.

Подивіться на фото. Великої скупченості на тренуванні, як бачите, немає. Одна пара грає, а друга — чекає, коли вони закінчать. Якщо враховувати й тренера, то можна сказати, що «їх було п'ятеро». Не так уже багато.

А скільки в університеті любителів настільного теніса? — Сотні! Чому ж вони не приходять на тренування? Чому цим масовим видом спорту у нас займаються одиниці? Що думає про це кафедра фізвиховання?

Фото В. Соломонова.

Звіти та результати

Все планується заздалегідь. Все: і роботи по опаленню учбових корпусів, і кількість наукових праць, і підготовка спортсменів-розрядників.

1961 рік закінчується. Плани і звіти зібрано на кафедрі. Ось звіти легкоатлетичної секції: планується виховати 45 спортсменів 3-го розряду — підготовлено 39, мали звіти 3 нових першорозрядників, але не підготовлено жодного. Це перше, що не може не хвилювати. По-друге. З другорозрядниками все гаразд: заплановано 15, в звіті — 16. Але візьмемо протоколи літніх змагань на першість ОДУ, на яких більшість легкоатлетів виступили найбільш успішно. Переможцями показано лише 12 другорозрядних результатів (Костенко, Бабінкова та ін.). Не так уже ма-

Про ліки від „зіркової хвороби“

* * *

Що таке спортклуб?

Спорт і викладачі

ло? Але врахуйте, що серед цих 12 були спортсмени, які виконували норму 2 розряду і до 1961 року (такі, як А. Архангельська, В. Воронай та ін.). Зрозуміло, що в спорті не завжди результати співпадають з планами. Але нас хвилює різниця між звітами і протоколами змагань.

Чи знаходите ви логічний зв'язок між цими двома фактами?

М. ТИМАШОВ.

СТАВИТЬ

НА УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ „НЕБОСХИЛІ“

ТРАПЛЯЄТЬСЯ іноді так, що чудовий спортсмен і товариш, який регулярно і сумлінно відвідував ігри і тренування, уважно ставився до зауважень товаришів і тренерів, несподівано захворює. Його хвороба не занесена в жоден із медичних довідників чи енциклопедій. Кращі світила медицини не зможуть встановити її, хоч симптоми видно і без рентгену: недобросовісне ставлення до своїх прямих обов'язків, зазнайство, близьке до брутальності. Колектив дуже швидко ставить точний діагноз: «зіркова хвороба».

Цей термін з'явився порівняно недавно, але уже міцно ввійшов у побут спортсменів. Характерно, що початкові ознаки цієї хвороби з'являються одразу ж після першого значного успіху на спортивному майданчику. Невідомо куди поділись боязкість, полохливість новачка, скромність людини, яка

поважає чужі думки. «Я незамінний!» — любима фраза хворого.

Коли минулого року до університету вступила В. Смолякова, баскетболістка з відмінними фізичними даними, захопленню, «ахам» і «охам» не було кінця, а поряд з прізвищем спортсменки завжди ставився прикметник найвищого ступеня. Зайняті вихваланням, надмірним вшануванням здібностей і успіхів спортсменки, багато хто (а в першу чергу тренер) не помітив, що дівчина стала погано вчитись, одержала незадовільну оцінку на іспиті з математики і лише через півроку (!) ледве лікувала заборгованість.

Мабуть із-за «солідарності» з подругою декілька разів складала один і той же іспит І. Орлова, С. Олійниченко, Т. Соєнко (всі — хімфак). А В. Федороз зумів розтягти складання заліка з історії партії на 5 місяців.

Безперечно, в першу чергу винні самі «зірки»: влучні кидки м'яча і рекордні секунди на бігових доріжках ніяк не зможуть компенсувати всіх прогалин в знаннях цих студентів. Тренерам слід суворіше контролювати своїх «вихованців». Чому б не запровадити давнє правило: студент, який одержав незадовільну оцінку або має поточну неуспішність, не допускається до ігор і тренувань?

На окремих факультетах з'явилися так звані спортивні «божки», у яких між досягненнями в спорті та навчанням «дистанція огромного размера». Це і Г. Чередниченко (геофак), і «біохімік» Л. Гуреева, і І. Учитель (біофак). Про останнього слід сказати окремо. Успішність і поведінка Учителя стали «притчей во языцех». Він повністю ігнорує інтереси університетської команди, по-хамському ставиться до товаришів, завоював недобру

славу скандаліста і дебошира. Я уже не кажу про те, що ніхто з студентів не може сказати, що бачив його на лекціях за останні два тижні більш як 5 разів. Дивуюсь, що деканат дивиться крізь пальці на витівки цього спортивного «короля», хоч більшість давно вже зрозуміла, що «король-то голий».

Не дуже приємно писати таким різким тоном про людей, чи імена могли б стати гордістю університету. Хай мене зрозуміють вірно: ніхто не збирається записувати їх до розряду «неподаючихся». Вони «хворі», і їх повинен лікувати колектив.

Л. ДМИТРИЄВ.

ГРОМАДСЬКІСТЬ

ПІДСЛУХАНИЙ ДІАЛОГ

Наш кореспондент випадково почув цікаву розмову між завідувачем кафедрою зоології хребетних Іваном Івановичем Пузановим і завідувачем кафедрою іноземних мов Василем Гавриловичем Шатухом. Ось уривок із цієї розмови:

І. І. ПУЗАНОВ: Мене завжди обурює те, що в університеті не залучають до заняття спортом і викладачів.

В. Г. ШАТУХ: Дійсно. Чому б у ректораті, в просторому вестибюлі не поставити 2—3 столи для настільного теніса, щоб викладачі після 17 год. могли прийти туди відпочити і розім'ятися?

І. І. ПУЗАНОВ: Ну, знаєте, це лише для жінок: пінг-понг — не спорт для чоловіків. Та й великий теніс і волейбол теж... Чоловічий

спорт — це баскетбол, футбол, бокс, штанга...

В. Г. ШАТУХ: Але ж Іване Івановичу! Як ви ставитесь до самої ідеї — дати можливість викладачам університету займатися спортом?

І. І. ПУЗАНОВ: Потрібно не тільки дати можливість, але й всіляко заохочувати їх. Викладачам не треба старіти завчасно!

В. Г. ШАТУХ: А я знаю багатьох викладачів, які бажать тренуватись. Слово за кафедрою фізвиховання.

Фото 1.

ДУМАЮ, ЩО ЗНАЙДУ

(ФЕЙЛЕТОН)

«Будь-що дізнатись!» — вирішив я і вирушив на пошуки. Вахтер головного корпусу не могла нічим допомогти.

— Питай, милий, — порадила вона. — Язик до Києва доведе.

Фото 2.

Язик спочатку привів мене на 2 поверх. Зустрічаю знайомих хлопців-волейболістів. Питаю у них (фото 1). Один з них — догадливий.

— Спортклуб, — каже, — це щось, пов'язане зі спортом.

Другий відверто сказав, що він, крім студклубу та Клубу етики і естетики, ніяких клубів в університеті не знає. Послали до студклубу. Пішов.

— Люди, — питаю, — є у вас клуб етики та ще чогось там?

— Є.

— А це, випадково, не спортклуб?

З'ясували, що ні, що спорт в університеті ніякого відношення до естетики не має, а щодо етики, то й зовсім... А що таке спортклуб, не знають, посилають на кафедру фізвиховання.

Пішов і туди. Завідувача кафедри не застав, розмовляв з викладачем І. Д. Капустиним (фото

2) Він поспішав кудись, але все ж таки пояснив мені детально, що спортклуб і кафедра — не одне і те ж, що спортклуб — організація громадська і шукати її треба в профкомі. Мені стало соромно через свою неосвіченість, і я вирушив до профкому.

Там мені показали стіл спортклубу (фото 3), сказали, щоб зайшов о 15 год. 30 хв. Я й говорю товаришам з профкому:

— Мені ж голова спортклубу не потрібен. Просто знати хочу, що це за організація, за що вона відповідає. Допитливий я.

...Розводять руками. Не знають. А мені тим часом вже й на лекції треба бігти. Спитав у колег про спортклуб — даремна праця. Але я не журюся: адже всього лише 1 день шукав. Пошукаю тиждєнь-другий, думаю, що знайду.

Але ж мені прикро. Ось дипломник я; твердо усвідомив собі різницю між диференціалом та інтегралом, тему для дипломної собі обрав, запам'ятав, скільки книг у нашій науковій бібліотеці, і тільки одного не знаю: що таке спортклуб ОДУ.

Г. ДАВИДОВ.

Фото Г. Еліави.

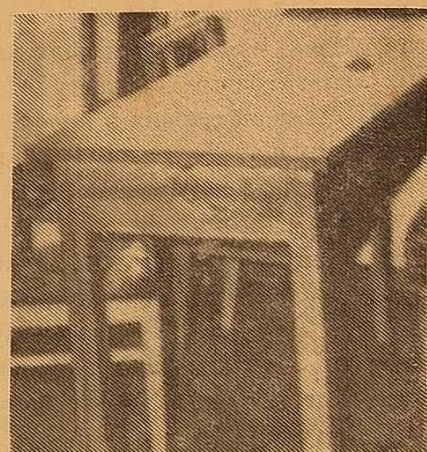

Фото 3.

Наш спортзал

Запитайте будь-якого спортсмена в місті: «Чи добрий в університеті спортзал?». Кожний з них відповідь: «Звичайно». А якщо відповідатиме студент нашого університету, то він додасть до цього одне, чи декілька «але»...

І вірно, зал наш по вулиці Ласочкіна зовсім непоганий, а міг би бути ще краще, коли б його своєчасно відремонтували, зробили б там як слід розмітку волейбольних та баскетбольних майданчиків і т. ін.

Є в спортивному залі й роздягальні: чоловіча і жіноча. Але часто в ті роздягальні потрапляють люди, які не мають ніякого відношення до спорту і взагалі до університету. Чергування в спортзалі під час змагань і тренувань не може задовольнити нікого. Ще зустрічаємось ми, на жаль, і з випадками крадіжок в залі. Цьому вже давно потрібно покласти край!

Група студентів мехмату.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

СТОП. 3. 15 ГРУДНЯ 1961 р.

НЕ ПАСТИ ЗАДНІХ!

У ЛИСТОПАДІ цього року в Москві відбулись дві міжвузівські конференції мовознавців. Перед нами лежать тези доповідей, заслуханих на цих конференціях. Крім науковців Москви і Ленінграда, на конференціях з доповідями виступали викладачі університетів і педінститутів із Мінська, Вільнюса, Петрозаводська, Чернівців, Запоріжжя, Черкаса, Бельців і Орджонікідзе. Мовознавці Одеського університету були на цих конференціях лише слухачами, споживачами чужої наукової продукції.

Чим же пояснити той факт, що одеські мовознавці на двох важливих конференціях не виступили з доповідями?

Обидві конференції були присвячені питанням структуральної лінгвістики, питанням застосування точних методів дослідження мови. Останнім часом структуральна лінгвістика енергійно популяризується в нашій країні. Традиційне історико-порівняльне мовознавство головним чином цікавилось і цікавиться історією розвитку мов у минулому. Структуральне мовознавство, навпаки, цікавиться перш за все сучасним станом кожної конкретної мови. Завдяки цьому структуральна лінгвістика набула великого практичного значення: тепер її результати широко використовуються, наприклад, для машинного перекладу з однієї мови на іншу тощо.

В новій Програмі нашої партії сказано, що впровадження досягнень кожної науки в народне господарство є предметом особливої піклування партії. Ось чому результати структурного вивчення мов набирають тепер ще більшого значення, бо впровадження їх у народне господарство сприяє технічному прогресу країни.

У багатьох університетах країни вивченню і популяризації структуральної лінгвістики надають великої ваги. У Харківському державному університеті, наприклад, відкрито відділ прикладної лінгвістики. Одеські ж мовознавці поки що працюють тільки в галузі традиційного мовознавства. Не заперечуючи значення історико-порівняльного мо-

вознавства, ми проте не можемо не дбати і про розвиток у стінах нашого університету більш точного, структурального мовознавства. Ось через те, що мовознавці нашого університету йдуть у своїй науковій роботі старим, звиклим річищем, наші студенти зовсім незнайомі з сучасною лінгвістичною проблематикою, а ніхто з нас не міг виступити з доповіддю на згаданих вище конференціях. Це нас не може не тривожити.

Одеський університет на протязі всієї його історії був одним із провідних мовознавчих центрів. Тепер же, якщо не будуть вчасно вжиті відповідні заходи, мовознавчі науки в нашому університеті можуть помітно підупасти. Щоб цього не сталося, треба, на наш погляд, найближчим часом здійснити таке:

1. Поставити перед Міністерством вищої та спеціальної середньої освіти питання про організацію на філологічному факультеті кафедри загальної і прикладної мовознавства;

2. Запросити в університет одного-двох спеціалістів з структуральної лінгвістики;

3. Уже протягом цього навчального року організувати вивчення основ структуральної лінгвістики викладачами мовознавчих кафедр;

4. Запросити з Москви, Ленінграда мовознавців-структуралістів для читання циклу лекцій викладачам і студентам з основ структуральної лінгвістики;

5. Відкомандирувати декількох наших мовознавців на 3—6 місяців до Москви, Ленінграда для засвоєння основ точних методів вивчення мови;

6. Очевидно, що вже тепер треба дбати про організацію на філологічному факультеті проблемної мовознавчої лабораторії.

Ось ті найголовніші заходи, які слід би здійснити, щоб ми на мовознавчому фронті не пасли задніх.

Доцент А. А. МОСКАЛЕНКО.

А В НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТІ?

В усіх науково-дослідних інститутах АН СРСР мовознавчого характеру зараз створені спеціальні відділи, сектори структурної лінгвістики. Лише в жовтні та листопаді було проведено три конференції: міжвузівська конференція з питань застосування структурних і статистичних методів у дослідженні словникового складу (в МДПІМ), конференція з проблем трансформаційного методу (в Інституті російської мови АН СРСР) та конференція про використання методів математичної лінгвістики в дослідженні мови творів художньої літератури (в Горьковському університеті). На перших двох побували викладачі філологічного факультету нашого університету.

Останнім часом структурна лінгвістика починає відігравати у вітчизняному мовознавстві неабияку роль. Це викликано перш за все розробкою проблем машинного перекладу. Крім цього, структуральні методи застосовуються для аналізу таких галузей мови, таких її об'єктів, які не зв'язані з машинним перекладом. Наприклад, трансформаційний метод, метод перетворення фрази за певними правилами, має велике значення у вивченні речень, структурно омонімічних.

Відомо, що структуральна лінгвістика вимагає максимальної формалізації опису об'єктів мови. Тому структуралісти почали з фонетичних та графічних робіт. Важливий той факт, що структурні методи зараз уже застосовуються і в дослідженнях словникового складу. В дослідженнях лексики структуралісти опираються на ма-

тематичну статистику, за допомогою точних методів описують деякі явища в мові. Особливо активно розробляється проблема частотності слів і пов'язані з нею питання.

Справа ця нова і дуже цікава. Але не треба перебільшувати роль нових методів у дослідженні мови. Очевидно, словниковий склад мови, дуже різноманітний за своїми об'єктами, неможливо вивчати за допомогою лише структурних методів. Але, незважаючи на це, структурна лінгвістика — це явище, з яким не можна не рахуватися.

У нашому університеті є всі можливості, щоб займатись питаннями математичної лінгвістики. Для цього у нас є база — механіко-математичний факультет з відділом обчислювальної математики. Незабаром, очевидно, для викладачів-філологів необхідно буде читати лекції з цілого ряду математичних дисциплін: з теорії імовірності, теорії інформації, математичної логіки тощо. І перш за все потрібно створити кафедру загального і прикладного мовознавства.

Але цим питанням у нас, незважаючи на існування, по суті, двох філологічних факультетів (філологічний та факультет іноземних мов), ніхто не цікавиться. А слід організувати для викладачів-лінгвістів семінар по вивченню основ структуральної лінгвістики, слід познайомити студентів з основними положеннями її. В галузі мовознавства наш університет не може залишатись на позиціях провінціального вузу!

А. К. СМОЛЬСЬКА,
канд. філологічних наук.

НАМ пишуть

„Свій“ зубний лікар

Як потрапити на прийом до зубного лікаря? Це питання хвилює не одного студента. В районних поліклініках студентів університету не приймають, послаючись на те, що в університеті є свій зубний лікар. А щоб потрапити до зубного лікаря на нашому медпункті, потрібно чекати не одну годину і не один день.

Змучена, доведена до нерестерпимого болю до відчаю, не знаходячи собі місця, людина приходить до зубного лікаря. Але замість того, щоб подати швидку допомогу, її примушують сидіти і чекати... Після 5—6-годинного чекання їй кажуть: «Зараз прийняти вас не мо-

жу, у мене черга, прийдете через 5 днів».

Колись в університеті працювали два зубних лікарі. Тепер до університету приєдналі філологічний факультет педінституту та інститут іноземних мов, кількість студентів збільшилась. А кабінет працює 5, а інколи 3 години. Лікар — один. Де ж логіка?

Чомусь нікого не турбує цей факт. Ніхто не цікавиться, скільки дорожнього часу і здоров'я витрачають студенти, чекаючи днями на прийом до зубного лікаря.

А. ПЛЯЧЕНКО,
студ. 3 курсу філфаку.

БРІВ газети „ЗНК“

На кожному підприємстві є спеціальна кімната з табличкою «БРІВ» — бюро раціоналізаторів і винахідників. Юрбами йдуть в цю кімнату шукачі — робітники та інженери.

У нас в ОДУ нема такого бюро, нема і шукаючих юрб. Є у нас лише адміністративно-господарська частина. Там народжуються нові ідеї, плани... Однак, на багатотисячний колектив студентів і викладачів не досить одного «джерела ідей». БРІВ необхідний, і ми відкриваємо його умовно на сторінках нашої газети.

Читачу! Неси нам свої пропозиції з господарської частини, вони не залежаться, як не залежалась

ПРОПОЗИЦІЯ № 1

В гуртожитку по вул. Пастера № 29 колись працював душ. Деякі мешканці вважають, що потреба в цьому душі є і зараз. І пусте приміщення теж є — нова кімната для миття посуду. Там, на рівні витягнутих рук людини є крани холодної і гарячої води, які розбризкують воду на всі боки. Невеличкі допоміжні роботи — і душ буде чудовий. В результаті — економія часу коменданта і членів студкому, які вимушені загоняти студентів у вищезгадану кімнату для миття посуду.

В КОМІТЕТІ ЛКСМУ

В минулому номері нашої газети ми писали про розгляд в комітеті комсомолу персональної справи комсомольця Дулицького. Рішенням комітету ЛКСМУ університету Дулицькому об'явлено сувору догану із занесенням в облікову картку.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОП. 4. 15 ГРУДНЯ 1961 р.

Л. МАЙОРОВ.
Знову
„про Батайск“

В газеті уже повідомлялось, що група студентів III курсу геофаку (Андрищак, Вакарчук, Гаркава, Ларюшин, Луцук, Ковальов, Матика і студентка вечірнього відділу Севастєєва) вперше в цьому році проходили практику на науково-навчальному судні «Батайск».

Це судно знаходиться у розпорядженні Міжвузівської координаційної ради (голова — професор Ленінградського гідрометеорологічного інституту В. В. Тимонов) і другий рік використовується як для проведення практики студентів усіх вузів Радянського Союзу, які мають відношення до вивчення океанів, так і для науково-дослідних робіт з проблем «океанологічного комплексу».

Практика студентів-географів носила пізнавальний характер. Головна мета практики — знайомство з природою океанів та методами її вивчення. Студенти перед практикою одержали спеціальну підготовку з океанографії та методики океанологічних спостережень. Вони успішно працювали в різних відділах експедицій — гідрологічному, геолого-географічному, метеорологічному, гідрохімічному — і одержали добрі відзиви від керівників експедицій.

Ця практика має надзвичайно велике значення для географа, для розширення його світогляду і поглиблення знань. Бажано і в наступні роки брати участь в подібних рейсах «Батайська», тим більше, що плануються цікаві рейси в Індійський океан, із заходом в іноземні порти.

Н. І. КОНОВАЛОВА,
доцент.

Заст. редактора М. В. ПАВЛЮК.